

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Voorrang bij verhaal: rechtvaardigingen en verklaringen

Uden, R.C.P. van

Citation

Uden, R. C. P. van. (2024, November 21). *Voorrang bij verhaal: rechtvaardigingen en verklaringen*. *Recht en Praktijk – Insolventierecht*. Wolters Kluwer. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4150266>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4150266>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Vorrang bij verhaal

Verkorte citeerwijze: Van Uden, *Vorrang bij verhaal (R&P nr. InsR22)* 2024/[paragraafnummer]
Volledige citeerwijze: R.C.P. van Uden, *Vorrang bij verhaal. Rechtvaardigingen en verklaringen (Recht en Praktijk nr. InsR22)*, Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Het complete productaanbod vindt u in de online webshop: www.wolterskluwer.nl/shop.

Omslag: Bert Arts bNO

ISBN: 978 90 13 17802 9

NUR: 827-704

© 2024, R.C.P. van Uden Wolters Kluwer Nederland B.V. e/o de betreffende auteur(s). Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining niet toegestaan.

Onze klantenservice kunt u bereiken via: www.wolterskluwer.nl/klantenservice.

Auteur(s) en uitgever houden zich aanbevolen voor inhoudelijke opmerkingen en suggesties. Deze kunt u sturen naar: boeken-NL@wolterskluwer.com.

Alle rechten in deze uitgave zijn voorbehouden aan Wolters Kluwer Nederland B.V. c.q. de betreffende auteur(s). Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wolters Kluwer Nederland B.V.

Niets uit deze uitgave mag worden gebruikt of opgeslagen in een applicatie die gebruik maakt van artificial intelligence (AI) of daarmee vergelijkbare toepassing, waaronder begrepen het gebruik ten behoeve van het trainen van een AI-toepassing.

Gebruik van (delen van) de inhoud van deze uitgave voor tekst- en datamining is niet toegestaan.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van art. 16h t/m 16m Auteurswet jo. Besluit van 27 november 2002, Stb. 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl).

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en Wolters Kluwer Nederland B.V. geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor gevolgen hiervan.

Op alle aanbiedingen en overeenkomsten van Wolters Kluwer Nederland B.V. zijn van toepassing de Algemene Voorwaarden van Wolters Kluwer Nederland B.V. U kunt deze raadplegen via: wolterskluwer.com/nl-nl/solutions/nederland/algemene-voorwaarden.

Zie inhoud van deze uitgave ook op:
wolterskluwer.com/nl-nl/solutions/inview/

InView

Vorrang bij verhaal

Rechtvaardigingen en verklaringen

Proefschrift

ter verkrijging van
de graad van doctor aan de Universiteit Leiden,
op gezag van rector magnificus prof.dr.ir. H. Bijl,
volgens besluit van het college voor promoties
te verdedigen op donderdag 21 november 2024
klokke 16.00 uur

door

Ruben Cornelis Pieter van Uden
geboren te Dordrecht
in 1992

Promotores: Prof. mr. W.H. van Boom (Radboud Universiteit Nijmegen)
Prof. mr. E. Koops

Promotiecommissie: Prof. mr. Y. Diamant (Tilburg University)
Prof. mr. drs. M. Haentjens
Prof. mr. F.M.J. Verstijlen (Rijksuniversiteit Groningen)
Prof. mr. R.D. Vriesendorp
Dr. P.W. van Wijck

WOORD VOORAF

Het Nederlandse rechtssysteem kent van oudsher voorrangsregels voor het nemen van verhaal. Hoewel de wet als uitgangspunt hanteert dat alle schuldeisers onderling een gelijk recht hebben om uit de netto-opbrengst van de goederen van de schuldenaar te worden voldaan naar evenredigheid van ieders vordering, zijn er altijd (groepen van) schuldeisers geweest voor wie om verschillende redenen op dit beginsel uitzonderingen werden gemaakt, hetzij op grond van een recht van voorrang, hetzij wegens achterstelling. De voorrangsregels doen zich bij uitstek gelden in situaties van insolventie, als het vermogen van de schuldenaar niet toereikend is om alle schulden te voldoen. Maar wat is de rechtvaardiging voor die verschillende behandeling van schuldeisers in een *concurfus*? Welke regels voor verhaal zijn er en in hoeverre vinden die steun in wetenschappelijke theorieën over voorrang? Is daarbij de richting waarin het Nederlandse verhaalsrecht zich door de tijd heeft ontwikkeld wenselijk? In dit fraaie proefschrift beantwoordt mr. dr. R. (Ruben) van Uden deze en andere – voor de wetenschap en praktijk relevante – vragen over de rangorde bij verhaal in faillissement. Een dergelijke studie naar alle voorrangsrechten, bezien in hun onderlinge samenhang, ontbrak tot dusver in de recente wetenschappelijke literatuur.

In deze studie geeft de auteur een compleet en voor de praktijkjurist zeer handzaam overzicht van de verschillende rechten van voorrang en de uitwerking daarvan in de (insolventie)praktijk. Hij vervolgt met een analyse van de verschillende wetenschappelijke theorieën over de rechtvaardiging van voorrang bij verhaal. Welke gronden bieden deze theorieën, stemmen deze overeen met de praktijk en hoe overtuigend zijn ze? De nadruk ligt daarbij op de positie van zekerheidsgerechtigde schuldeisers, omdat de verschillende theorieën met name hierop zijn gericht. De auteur heeft hierbij ook aandacht voor de ontwikkelingen in het Britse en Duitse systeem, waar vormen van zogenoemde *fixed fraction priority* zijn overwogen. Dit principe houdt in dat op de uitkering aan een zekerheidsgerechtigde schuldeiser een vast percentage in mindering wordt gebracht ten behoeve van een andere groep schuldeisers. Speciale aandacht is er ook voor de *non-adjusting creditors*, die – om welke reden dan ook – niet in staat zijn om voor zichzelf een (voorrangs)positie te bewerkstelligen. Voordat de auteur in een afsluitend hoofdstuk beoordeelt in welke mate ons systeem van voorrang voldoet aan de wetenschappelijke theorieën en aanbevelingen doet in welke richting dat systeem zich zou moeten bewegen, geeft hij inzicht in de totstandkomingsgeschiedenis van het huidige systeem en de keuzes die de wetgever daarbij heeft gemaakt. Hoe was het geregeld in het OBW, welke redenen waren er om bepaalde voorrechten te creëren, hoe is het zo bekritiseerde fiscale bodem(voor)recht ontstaan en welke ontwikkelingen zijn er op dat punt geweest? Van Uden toont aan dat het verhaalsrecht vanaf de twintigste

eeuw vooral is gedreven door pragmatisme, waarbij 'de heetste aardappelen' volgens de auteur steevast zijn doorgeschoven.

Het boek is een zeer compleet naslagwerk, dat zowel de wetenschap als de praktijk nuttige inzichten biedt in het ontstaan van de voorrangsregels, de wetenschappelijke theorieën daarachter en mogelijke richtingen voor een verdere ontwikkeling van het verhaalsrecht. Met name de positie van de concurrente schuldeiser is een actueel onderwerp, dat in de laatste jaren op verhoogde belangstelling van de politiek heeft kunnen rekenen. De redactie neemt dit boek dan ook met veel plezier op in de serie Recht en Praktijk – Insolventierecht.

Mr. drs. J.M.G.J. Boon/Leiden

Prof. mr. drs. C.M. Harmsen/Amsterdam

Mr. K.A. Messelink/Apeldoorn

Prof. mr. R.J. de Weijs/Amsterdam

Mr. J.H.M. van de Wiel/Den Haag

Augustus 2024

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf / V

Lijst van gebruikte afkortingen / XIII

HOOFDSTUK 1

Inleiding / 1

- 1.1 Aanleiding, probleemstelling en relevantie / 1
- 1.2 Afbakening / 3
- 1.3 Methode / 5
- 1.4 Plan van behandeling / 6

HOOFDSTUK 2

Rangorde tussen schuldeisers naar Nederlands recht / 9

- 2.1 Inleiding / 9
- 2.2 Paritas creditorum / 10
- 2.3 Doorbreking door autonomie (ontwijking van de paritas) / 12
 - 2.3.1 Betaling / 12
 - 2.3.2 Verrekening / 13
 - 2.3.3 Overeenkomst (achterstelling) / 15
 - 2.3.4 Pand en hypotheek / 16
 - 2.3.4.1 Inleiding / 16
 - 2.3.4.2 Vestiging: hoe ver kunnen pand en hypotheek zich over het vermogen van de schuldenaar uitstrekken? / 17
 - 2.3.4.3 Uitoefening (1): parate executie en separatisme / 19
 - 2.3.4.4 Uitoefening (2): inning van verpande vorderingen op naam / 21
 - 2.3.5 De grenzen van het systeem / 24
 - 2.3.5.1 Ontoelaatbare betalingsdwang / 24
 - 2.3.5.2 De grenzen van verrekening / 26
- 2.4 Doorbreking door de wet (afwijking van de paritas) / 30
 - 2.4.1 Executieschuldeisers – faillissementskosten / 30
 - 2.4.1.1 Onderscheid tussen bijzondere en algemene faillissementskosten / 31
 - 2.4.1.2 De rang van de faillissementskosten / 31
 - 2.4.1.3 De rang van de faillissementskosten bij een negatieve boedel / 32
 - 2.4.2 Voorrechten / 34

	2.4.2.1	Bijzondere voorrechten (op bepaalde goederen) / 35
	2.4.2.2	Algemene voorrechten (op alle goederen) / 39
2.4.3		De fiscus / 42
	2.4.3.1	Fiscaal voorrecht / 42
	2.4.3.2	Bodemvoorrecht / 42
	2.4.3.3	Bodemrecht / 44
	2.4.3.4	Artikel 22bis Invorderingswet 1990 / 45
2.4.4		Het UWV / 46
2.4.5		De andere in de wet aangegeven gronden / 48
	2.4.5.1	Artikel 3:264 lid 7 BW / 49
	2.4.5.2	Artikel 3:282 BW / 51
	2.4.5.3	Artikel 3:292 BW / 54
2.5		Rangorde onder de WHOA / 55
2.6		Spiegeling aan de realiteit / 58
2.7		Afronding / 60

HOOFDSTUK 3

Wetenschappelijke rechtvaardigingen voor voorrang / 61

3.1		Inleiding / 61
3.2		Eigendom en autonomie / 63
	3.2.1	Inleiding / 63
	3.2.2	De aard van de vestiging van een zekerheidsrecht / 64
	3.2.2.1	Het model van Harris en Mooney / 64
	3.2.2.2	Rechtseconomische bezwaren / 66
	3.2.2.3	Dogmatische bezwaren / 67
	3.2.2.4	'Missing link': de economische realiteit / 76
	3.2.3	Afronding eigendom en autonomie / 79
3.3		Economische efficiëntie / 79
	3.3.1	Inleiding / 79
	3.3.2	Economische efficiëntie / 80
	3.3.3	Zekerheidsrechten en economische efficiëntie / 81
	3.3.3.1	Prijs en beschikbaarheid van krediet / 82
	3.3.3.2	Monitoring / 85
	3.3.3.3	Signaalfunctie / 90
	3.3.3.4	Transparantie / 92
	3.3.3.5	Exclusiviteit / 94
	3.3.3.6	De balans opmakend: zijn zekerheidsrechten economisch efficiënt? / 95
	3.3.4	Non-adjusting creditors / 95
	3.3.4.1	Fixed fraction priority rules / 97
	3.3.4.2	Adjustable priority rule / 102
	3.3.4.3	Superpreferentie voor onvrijwillige schuldeisers / 103
	3.3.5	Afronding economische efficiëntie / 105
3.4		Continuïteit van (de onderneming van) de schuldenaar / 106
	3.4.1	Inleiding / 106

- 3.4.2 Continuïteit buiten insolventie: de voorrang van bancaire zekerheids-
gerechtigden / 106
 - 3.4.2.1 Kredietverlening / 106
 - 3.4.2.2 Monitoringsactiviteiten van de huisbank / 108
- 3.4.3 Continuïteit binnen (dreigende) insolventie: (tijdelijke) afzwakking van
de separatistenpositie / 110
 - 3.4.3.1 De separatistenpositie van zekerheidsgerechtigden / 110
 - 3.4.3.2 De afkoelingsperiode ex artikel 63a en 376 Fw / 118
- 3.4.4 Afronding continuïteit van (de onderneming van) de schuldenaar / 122
- 3.5 Afronding / 122

HOOFDSTUK 4

Verklaringen voor voorrang: een analyse van de totstandkomingshistorie van het Nederlandse verhaalsrecht / 125

- 4.1 Inleiding / 125
- 4.2 De privaatrechtelijke voorrechten in het OBW anno 1838 / 126
- 4.3 De fiscale voorrang / 128
 - 4.3.1 De voorrang van 's Rijks schatkist / 128
 - 4.3.2 Kritiek op en wijziging van de fiscale voorrang / 130
 - 4.3.3 (Onderlinge) voorrang van belastingvorderingen en socialeverzeke-
ringspremies / 135
- 4.4 De privaatrechtelijke voorrechten vanaf 1950 / 136
- 4.5 De weg naar het NBW / 137
 - 4.5.1 Het Ontwerp-Meijers / 137
 - 4.5.1.1 De voornaamste wijzigingen in het Ontwerp / 138
 - 4.5.1.2 Bespiegelingen over het Ontwerp / 140
 - 4.5.2 De commissie-Houwing / 142
 - 4.5.2.1 Aanleiding en overkoepelend beeld / 142
 - 4.5.2.2 Redenen voor de schrapping van voorrechten / 145
 - 4.5.2.3 Redenen voor het behoud van voorrechten / 145
 - 4.5.2.4 Fiscale en sociale voorrechten / 146
 - 4.5.2.5 Onderlinge rangorde / 148
 - 4.5.2.6 De werkingssfeer van voorrechten op alle goederen / 149
 - 4.5.2.7 Het fiscale bodemrecht / 150
 - 4.5.2.8 Overzicht en voorgestelde plaats in de wet / 152
 - 4.5.3 Wetgevingsproces na de commissie-Houwing / 152
 - 4.5.3.1 Consultatie van de praktijk ter voorbereiding van de nota van
wijzigingen / 152
 - 4.5.3.2 Voorbereiding mondeling overleg en nota van wijzigingen / 153
 - 4.5.3.3 Herwaardering van de privaatrechtelijke voorrechten / 155
 - 4.5.3.4 De fiscale en sociale voorrechten / 157
 - 4.5.4 De interdepartementale werkgroep Voorrecht en bodemrecht / 160
- 4.6 Wetsvoorstel 22 942 / 163
- 4.7 Rapport van de MDW-werkgroep Modernisering Faillissementsrecht / 165
- 4.8 Voorontwerp Insolventiewet / 170

- 4.9 Constructiebestendig bodem(voor)recht / 173
 - 4.9.1 Belastingplan 2013 / 173
 - 4.9.2 Alternatieve voorstellen van NVB en INSOLAD / 174
- 4.10 Recente ontwikkelingen / 175
 - 4.10.1 Hernieuwde aandacht voor de concurrente schuldeisers door de WHOA / 175
 - 4.10.2 Nieuwe herwaardering van het bodemrecht en afschaffing van de horizonbepaling / 178
- 4.11 Afronding / 179

HOOFDSTUK 5

Vergelijking en evaluatie: voorrang bij verhaal in verleden, heden en toekomst / 183

- 5.1 Inleiding / 183
- 5.2 Vergelijking van de theorie en de totstandkomingshistorie / 183
 - 5.2.1 Afwijkingen / 183
 - 5.2.1.1 De voorrang van zekerheidsgerechtigden / 183
 - 5.2.1.2 Maatschappelijke belangen en economische efficiëntie / 184
 - 5.2.1.3 De totstandkomingshistorie toont vooral voortzetting van het bestaande / 184
 - 5.2.2 Verklaringen voor deze afwijkingen / 185
 - 5.2.2.1 Lobbywerk / 185
 - 5.2.2.2 Padafhankelijkheid / 185
- 5.3 Evaluatie van de totstandkomingshistorie / 187
 - 5.3.1 Toetsing aan de wetenschappelijke theorie: de voorrang van de zekerheidsgerechtigden en de non-adjusting creditors / 187
 - 5.3.2 Het handelen van de wetgever buiten het theoretisch beoordelingskader / 192
 - 5.3.2.1 Voorrang wegens het belang van alle schuldeisers / 192
 - 5.3.2.2 Sociale en andere maatschappelijke belangen / 192
- 5.4 De toekomst van het verhaalsrecht / 196
 - 5.4.1 De voorrang van zekerheidsgerechtigden en de non-adjusting creditors / 196
 - 5.4.1.1 Naar fixed fraction priority / 196
 - 5.4.1.2 Te begunstigen non-adjusting creditors / 198
 - 5.4.1.3 Aandachtspunten bij de vormgeving van fixed fraction priority / 199
 - 5.4.2 De fiscale voorrang: reductie en herverdeling / 200
 - 5.4.3 De realiteit van de concurrente schuldeisers / 202
 - 5.4.4 Een concrete uitwerking: het INSOLAD-afdrachtsvoorstel revisited / 202
- 5.5 Afronding / 207

Samenvatting / 209

Summary / 215

Verkort aangehaalde literatuur / 221

Jurisprudentieregister / 243

Wetsartikelenregister / 247

Curriculum vitae / 253

LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN

aant.	aantekening(en)
ABV	Algemene Bankvoorwaarden
afd.	afdeling
afl.	aflevering
A-G	advocaat-generaal bij de Hoge Raad
art.	artikel(en)
AW 1822	Algemene Wet van 26 augustus 1822
B.	Beslissingen in belastingzaken
bew.	bewerker(s)
bijv.	bijvoorbeeld
BW	Burgerlijk Wetboek
c.a.	cum annexis (met toebehoren)
Can. Bus. L. J.	Canadian Business Law Journal
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
Cornell L. Rev.	Cornell Law Review
c.p.	constitutum possessorium
CPB	Centraal Planbureau
CPP	Centrum voor proces- en productontwikkeling (onderdeel van het Ministerie van Financiën)
c.q.	casu quo (in welk geval)
CRvB	Centrale Raad van Beroep
c.s.	cum suis (met de zijnen)
CSV	Coördinatiewet Sociale Verzekering
d.d.	de dato (daterend van)
diss.	dissertatie
DP	Discussion Paper
Duke L. J.	Duke Law Journal
e.a.	en anderen
ECFR	European Company and Financial Law Review
EEG	Europese Economische Gemeenschap
EGKS	Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal
EGKS-verdrag	Verdrag tot de oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal
ELR	The Edinburgh Law Review
ESiL	Edinburgh Studies in Law
EU	Europese Unie
EV	eindverslag
e.v.	en volgende
FBV	Federatie van Bedrijfsverenigingen
FD	Het Financieele Dagblad
FIP	Tijdschrift Financiering, Zekerheden en Insolventierechtpraktijk
FS	Fiscale Studieserie
Fw	Faillissementswet
GROM	Groninger Opmerkingen en Mededelingen

Hand.	Handelingen
HeiRA	Heidelberger Rechtswissenschaftliche Abhandlungen
hfdst.	hoofdstuk(ken)
Hof	Gerechtshof
HR	Hoge Raad
i.h.b.	in het bijzonder
InsO	Insolvenzordnung
INSOLAD	Vereniging van Insolventierecht Advocaten
Insolv. Int.	Insolvency Intelligence
Int. Rev. Law & Econ.	International Review of Law and Economics
Inv.	Invoeringswet
IW 1845	Invoeringswet 1845
IW 1990	Invoeringswet 1990
J. Leg. Stud.	Journal of Legal Studies
J. Monet. Econ.	Journal of Monetary Economics
JBL	Journal of Business Law
JFE	Journal of Financial Economics
jis.	junctis (in samenhang met; meervoud)
jo.	juncto (in samenhang met; enkelvoud)
JOR	Jurisprudentie Onderneming & Recht
JP	Jus Privatum
m.b.t.	met betrekking tot
MDW	Marktwerking, Deregulering en Wetgevingskwaliteit
Melb. U. L. Rev.	Melbourne University Law Review
mkb	midden- en kleinbedrijf
MLR	Modern Law Review
m.nt.	met annotatie van
Mon. BW	Monografieën BW
Mon. Pr.	Monografieën Privaatrecht
MSR	Monografieën Sociaal Recht
MvA	memorie van antwoord
MvT	memorie van toelichting
MvV	Maandblad voor Vermogensrecht
n.a.v.	naar aanleiding van
NBW	Nieuw Burgerlijk Wetboek
NGB	Nederlands Genootschap van Bedrijfsjuristen
NJ	Nederlandse Jurisprudentie
NJB	Nederlands Juristenblad
NJV	Nederlandse Juristen-Vereniging
nl.	namelijk
nr. of no.	nummer
NTHR	Nederlands Tijdschrift voor Handelsrecht
NV of N.V.	naamloze vennootschap
O&b	Onderzoek en beleid
O&R	Onderneming en Recht
o.a.	onder andere
OBW	Burgerlijk Wetboek van 1838 (zoals dat grotendeels gold tot 1 januari 1992)
p.	pagina('s)
par.	paragraaf of paragrafen
Parl. Gesch.	Parlementaire Geschiedenis
PbEU	Publicatieblad van de Europese Unie
PLS	Property Law Series
q.q.	qualitate qua (in de hoedanigheid van)

R&P	Recht en Praktijk
Rb.	rechtbank
red.	redactie
reg.	regulation
resp.	respectievelijk
Rev. Finance	Review of Finance
r.o.	rechtsoverweging(en)
RSV	Rechtspraak Sociale Verzekeringen
Rutgers L. Rev.	Rutgers Law Review
Rv	Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering
s.	section(s)
SBR	Studiereeks Burgerlijk Recht
SER	Sociaal-Economische Raad
SP	Studiepockets privaatrecht
Stb.	Staatsblad
Stcrt.	Staatscourant
SVR	Sociale Verzekeringsraad
T&C	Tekst & Commentaar
TM	Toelichting-Meijers
t/m	tot en met
TPR	Tijdschrift voor Privaatrecht
TvCu	Tijdschrift voor Curatoren
TvGR	Tijdschrift voor Gezondheidsrecht
Tvl	Tijdschrift voor Insolventierecht
U. Chi. L. Rev.	The University of Chicago Law Review
U. Pa. L. Rev.	University of Pennsylvania Law Review
URIW 1990	Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990
UvA	Universiteit van Amsterdam
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VBW	Vereniging voor Belastingwetenschap
vgl.	vergelijk
Virginia L. Rev.	Virginia Law Review
VU	Vrije Universiteit
VV	voorlopig verslag
vzr.	voorzieningenrechter
W.	Weekblad van het Regt
WAM	Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen
Wet RO	Wet op de rechterlijke organisatie
WFR	Weekblad fiscaal recht
Wfsv	Wet financiering sociale verzekeringen
WfV	Wet financiering volksverzekeringen
WHOA	Wet homologatie onderhands akkoord
WODC	Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum
WPNR	Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie
WvK	Wetboek van Koophandel
WW	Werkloosheidswet
Wwz	Wet werk en zekerheid
Yale L. J.	The Yale Law Journal
ZIFO	Zuidas Instituut voor Financieel Recht en Ondernemingsrecht
z.n.	zonder naam
z.p.	zonder plaats
Zvw	Zorgverzekeringswet
zzp'er	zelfstandige zonder personeel

